

REFERAT

Projekt	PCP (precommercial procurement) – Prækommercielt indkøb på spildevandsområdet
Emne	Referat fra markedsdialog
Dato	2015-08-31
Tidspunkt	13:00-16:00
Sted	Erhvervsstyrelsen
Referent	Rambøll
Deltagere	Se deltagerliste nedenfor
Dagsorden	<ol style="list-style-type: none">1. Markedsdialog om udbud på spildevandsområdet2. Hvad er prækommercielle indkøb?3. Overordnet præsentation af problemstillingen4. Workshop med afsæt i udkast til behovsbeskrivelse5. Tilbage melding fra grupperne6. Den videre proces

Dato 2015-08-31

1. **Markedsdialog om udbud på spildevandsområdet**

I forbindelse med PCP på spildevandsområdet blev der d. 31. august afholdt markedsdialog hos Erhvervsstyrelsen. Der var tale om en teknisk dialog. Formålet med mødet var ved at inddrage viden fra markedet at kvalificere den problemstilling/behovsbeskrivelse, der vil blive efterspurgt løsninger på, i det forestående PCP-udbud vedr. ressourceudnyttelse af spildevand og spildevandsslam.

Erhvervsstyrelsen var vært, og Martin Haaning fra Rambøll Management Consulting faciliterede dagens program. Derudover var Danva repræsenteret samt en række deltagere fra arbejdsgruppen i PCP-projektet. Der var blevet inviteret bredt, herunder annonceret gennem TED, med åben mulighed for at tilmelde sig for alle interesserede, og der var som følge heraf deltagere fra både private firmaer, universiteter og regionale udviklingscentre.

Deltagerne var opdelt og placeret i fire grupper. Fordelingen kan ses nedenfor:

Gruppe 1:

Dines Thornberg, Biofos
Jørgen Krabbe, Frichs
Claus Thulstrup, PyroGas
Hanne Løkkegaard, TI Aarhus
Haris Kadrispahic, Liqtec
Theis Gadegaard, Krüger
Stine Lundbøl Vestergaard, Envidan
Maja Lykke Lorenzen, Erhvervsstyrelsen

T
F

Gruppe 2:

Susanne Backer, Udvikling Fyn
Sune Lieknins, Sunstone
Torben Skovhus, Via University College
Erik C. Wormslev, Niras
Henrik Kristensen, H.arkitekt (deltog kun i opstart)
Michael Friis Larsen, Rambøll

Gruppe 3:

Mogens Toft, Bio Cover
Christian Eriksen, NIRAS
Johan Vedel, Vedkom
Kai Bester, Aarhus Universitet
Lars Schak, Næstved Erhverv
Kristian Friis, Danva
Marie Fjordside Lauridsen, Erhvervsstyrelsen

Gruppe 4:

Niels Østergaard, Seges
Thomas Leth, Envidan
Tine Jørgensen, Aquaporin
Søren Mikael Hansen, DTU
Lars Sørensen, Kalundborg Forsyning
Iver Juel, Teknologisk Institut

2. Hvad er prækommercielle indkøb?

Første punkt på dagsordenen var; hvad er prækommercielle indkøb?

PCP (precommercial procurement) er offentlige indkøb af udviklingsaktiviteter i private virksomheder.

Er som udbudsmodel udviklet af Europa-Kommissionen med fokus på en faseopdelt konkurrence.

- Der foretages først en egnethedsvurdering og indgås dernæst aftale med fx 5 leverandører om en fase, hvor der udvikles et løsningsdesign
- I fase 1 arbejdes med konkretisering af idé/koncept/løsningsdesign – der udskilles 2-3 leverandører, som man går videre med (6 mdr.)
- I fase 2 arbejder disse videre mod en egentlig prototype og test (24 mdr.)

Herefter blev modellen for prækommercielle indkøb gennemgået og forskelle i forhold til almindelige udbud blev fremhævet. Der henvises i øvrigt til de offentliggjorte slides fra dagen.

3. Overordnet præsentation af problemstillingen

Herefter blev der fokuseret på formålet med det konkrete forestående PCP-indkøb, og det konkrete fokus blev udspecificeret.

Der henvises i den forbindelse til det offentliggjorte udkast til behovsbeskrivelse (bilag 1). Nedenstående udgør et sammendrag heraf, svarende til de på dagen fremviste slides, der efterfølgende er offentliggjort.

Formålet med PCP-udbuddet blev fremstillet som følgende:

Det er formålet med spildevands-PCP at skabe udvikling af innovative alternativer til den nuværende håndtering af spildevand og/eller spildevandsslam

- Dvs. udvikling af nye alternativer eller
- Innovativ videreudvikling af eksisterende alternativer

Så der sikres en samlet set bedre udvinding og/eller genanvendelse af ressourcerne i spildevand/spildevandsslam. Optimalt set søges en løsning, der kan forbedre rensprocessen, formindske påvirkningen af miljøet og samtidig være en økonomisk, herunder også samfundsøkonomisk, overskudsforretning på mellemlangt og langt sigt.

Herefter blev der præsenteret en række eksempler på, hvordan der kan udvindes og genanvendes ressourcer af spildevand/spildevandsslam. Nedenfor ses den præsenterede liste med eksempler - det blev fremhævet, at listen ikke er udtømmende:

- Fosfor
- Biogas
- Spildevand som varmekilde
- Alger som biobrændsel
- Sekundavand
- Bioplastik
- Autotrof fjernelse af kvælstof
- Fjernelse af tungmetaller

Der er fokus på ressourcer, som kan genanvendes direkte eller afsættes på et marked – og som har en kvalitet, som gør dette muligt. Derudover må udvindingsprocessen ikke have negative konsekvenser for miljøet eller den øvrige rensproces.

4. Workshop med afsæt i udkast til behovsbeskrivelse

Efter præsentationen af prækommercielle indkøb og gennemgang af behovsbeskrivelsen, blev der indledt gruppearbejde. Deltagerne arbejdede med udgangspunkt i det udkast til bilag 1, som var blevet offentliggjort inden workshoppen. Opbygningen af bilag 1 blev kort gennemgået og deltagerne fik 10 min. til at gennemlæse funktionskravene igen.

Bilag 1 er opbygget på følgende måde:

1. Indledning
2. Beskrivelse af problemstillingen
3. Tidsplan og aktivitetsplan
4. Beskrivelse af aktuelle forhold
5. Funktionskrav

- a. Mindstekrav = afgørende for konditionalitet
- b. Ønsker
6. [Dokumentationskrav]
7. [Test af løsninger]

I det offentliggjorte udkast til bilag 1 indgik punkterne fra 1-5, derfor markering med [].

Det blev understreget, at der på dagen alene var fokus på behovsbeskrivelsen og dermed ikke på fx de kontraktuelle forhold.

Grupperne arbejdede herefter med udgangspunkt i fire spørgsmål:

1. Er der forhold vedrørende PCP, vi bør være særligt opmærksomme på at formidle?
2. Er formålet med spildevands-PCP'et klart og forståeligt?
3. Kan markedet byde ind på udfordringen (og inden for den afsatte tidsramme – også i forhold til at afgive tilbud)? Hvad skal der evt. til?
4. Er der konkrete kommentarer til mindstekrav og/eller ønsker?

5. Tilbage melding fra grupperne

Efter gruppearbejdet fremlagde de fire grupper deres input i plenum. Nedenfor gennemgås de fire gruppers besvarelse:

5.1 Gruppe 1

1. Er der forhold vedrørende PCP, vi bør være særligt opmærksomme på at formidle?

Liste over stoffer (s. 10-11 i bilag 1) er ikke udtømmende. Det bør fremhæves, at der er tale om eksempler og ikke en udtømmende liste.

Det må gerne blive fremhævet, at der ikke er krav om egenfinansiering – det kan være med til, at de små firmaer søger.

Tidrammen ønskes ridset op. Hvor lang tid går der fra annoncering, til tilbuddet skal afleveres.

Det ønskes, at udvælgelsesforløbet i fase 1 og 2 uddybes.

Det bør fremhæves, at der ikke er mulighed for ekstra finansiering ved budgetoverskrivelse.

Forventninger omkring det endelige produkt/resultat af fase 2 ønskes uddybet – er det viden eller et konkret produkt, der ønskes?

Det ønskes uddybet, hvad der menes med nyhedsværdi – evt. med input fra Frascati-manualen

Der ønskes en nærmere beskrivelse af, hvor prototypen skal testes – hvilke vandforsyninger kan den testes hos?

2. Er formålet med spildevands-PCP'et klart og forståeligt?

Det var tilbagemeldingen, at formålet er klart og forståeligt.

3. Kan markedet byde ind på udfordringen (og inden for den afsatte tidsramme – også i forhold til at afgive tilbud)? Hvad skal der evt. til?

Det blev fremhævet, at der kan være tale om en omkostningstung opgave. Markedets vilje kommer an på de enkelte virksomheders risikovillighed.

4. Er der konkrete kommentarer til mindstekrav og/eller ønsker?

Det blev fremhævet, at tilbagebetalingstid under omkostningsniveau bør fjernes, da det anses som irrelevant, da det kan være svært at regne ud, hvis der udvikles noget, der ikke findes standarder for i dag.

Det blev påpeget, at en livscyklusanalyse kan være meget omkostningstung og ønskes derfor fjernet.

Omkring eksisterende lovgivning blev det fremhævet, at der kan være områder, hvor der ikke gælder nogen lovgivning. Det bør derfor vurderes, hvordan dette mindstekrav kan dække sådanne projekter.

Mindstekravet mobilitet er absolut afgrænset – bør i stedet gøres op ift. summen af gener og gevinster.

5.2 Gruppe 2

1. Er der forhold vedrørende PCP, vi bør være særligt opmærksomme på at formidle?

Afgrænsningen bør åbnes op – Der bør fx tænkes en bioraffinaderi-kombination ind, hvor organisk affald blandes med spildevand. Et forslag var at ændre spildevand og/eller spildevandsslam til spildevand og/eller spildevandsslam, slamaske m.m.

Der bør være en mere tydelig vægtning mellem lokale løsninger og globale løsninger. Skal projektet være målrettet det nationale marked eller det internationale marked?

Det bør præciseres, hvordan medfinansieringen tæller. Vægtes det højere, hvis et firma byder ind med medfinansiering?

Det bør også fremhæves, hvad der må bruges penge til; materialer, knowhow, og må man fx bygge videre på licens opnået i et udenlandsk datterselskab?

Cash flow – modtages pengene før projektets opstart eller ved projektets afslutning?

Hvad er perspektivet ift. fremtidige licensindtægter?

Hvad er formidlingskrav efter fase 1 – hvad skal formidles og på hvilket niveau – hvad bliver offentliggjort?

Udbuddet bør annonceres i god tid, og der bør annonceres på en lang række platforme - der bør evt. være en pre-annoncering. Det blev også foreslået, at der kan udarbejdes en longlist, hvor interesserede kan skrive sig på og få tilsendt udbudsmaterialer ved udbuddet, så man ikke skal bruge ressourcer på at holde øje.

2. Er formålet med spildevands-PCP'et klart og forståeligt?

Det blev fremhævet, at det overordnede formål for projektet både er klart og forståeligt.

3. Kan markedet byde ind på udfordringen (og inden for den afsatte tidsramme – også i forhold til at afgive tilbud)? Hvad skal der evt. til?

Det vurderes, at der kan skrives et tilbud på et par måneder.

Derudover blev det fremhævet, at det både er et interessant udbud for store etablerede firmaer samt for små virksomheder med en god idé.

4. Er der konkrete kommentarer til mindstekrav og/eller ønsker?

Det indgår som et ønske, at de udvundne ressourcer skal kunne lagres stabilt. Der kan være tilfælde, hvor det ikke er relevant fx ift. sekundavand.

Der bør indgå en vurdering af markedspotentiale i fase 1 under ønsker.

Mindstekravet om mobilitet bør fjernes, da det vurderes irrelevant.

Ønsket Materialevalg bør uddybes – menes der fx "dekommissioning"?

Det påpeges, at mindstekravet energiforbrug bør ses ift. alternative omkostninger ved at udvinde en lignende ressource med traditionelle metoder.

Det blev påpeget at en livscyklusanalyse kan være meget omkostningstung og ønskes derfor erstattet med fx en carbon footprint analysis.

5.3 Gruppe 3

1. Er der forhold vedrørende PCP, vi bør være særligt opmærksomme på at formidle?

Der bør øges opmærksomhed på:

- At der er tale om indkøb og ikke om en støtteordning, hvorfor rammerne for anvendelsen af midlerne er anderledes
- At definere hvad der menes med et feasibility-studie – er der fokus på et økonomisk eller samfundsøkonomisk perspektiv?
- Hvilke krav er der til leverancer i de forskellige faser? Hvad og hvor meget må der sendes ind?
- Forholdet mellem samarbejdsorganisationen og leverandør/udvikler. Især bør der sættes fokus på, hvordan leverandør/udvikler kobles til forsyninger. Det skal fx fremgå ikke, at leverandøren bliver parret med forsyninger efter udbuddet – de skal ikke indgå i samarbejder med forsyninger på forhånd).

2. Er formålet med spildevands-PCP'et klart og forståeligt?

Der bør åbnes op:

Alt skal med - overlappende ressourcer – ingen siloer.

Der bør løsnes op for retorikken, så det ikke kun omhandler spildevandsrensning. Der skal være plads til mere "fri leg" fra leverandørernes side i forhold til hele spildevandsprocessen.

3. Kan markedet byde ind på udfordringen (og inden for den afsatte tidsramme – også i forhold til at afgive tilbud)? Hvad skal der evt. til?

Det er en god idékonkurrence.

Udbuddet skal annonceres bredt af alle de rigtige kanaler (fx nævnes væksthuse).

Der er en tro på, at både konsortier og store og små enkeltfirmaer vil byde ind.

4. Er der konkrete kommentarer til mindstekrav og/eller ønsker?

Mindstekravene Sikkerhed og Forurening og støjgener er absolut afgrænset. De bør afblødes til kendte gener eller grænseværdier.

Det blev påpeget, at LCA kun bør omhandle fase 2, da den er meget omkostningsfuld.

5.4 Gruppe 4

1. Er der forhold vedrørende PCP, vi bør være særligt opmærksomme på at formidle?

Det bør uddybes, hvad der menes med innovation.

Muligheden for rettigheder og pligt til oplysning af resultater bør fremhæves.

Der bør gives en indikation af, hvor stort markedet er for ressourceudvinding? Grunddata – kilo, liter, kr. osv.

Der bør angives forventede timetakster.

2. Er formålet med spildevands-PCP'et klart og forståeligt?

Det bør fremhæves, hvad der betyder mest; Samfundsmæssige forhold eller eksport.

Mulige løsninger er ikke nødvendigvis knyttet til et rensningsanlæg. Der kan være tale om slamaske, som køres væk, eller "clean at place" ved forbruger osv.

3. Kan markedet byde ind på udfordringen (og inden for den afsatte tidsramme – også i forhold til at afgive tilbud)? Hvad skal der evt. til?

Ja – men tidsrammen begrænser innovationshøjden.

Med en pre-annoncering kan et udbud skrives på et par måneder.

Det fremhæves, at der kan udarbejdes en longlist, hvor man kan få tilsendt udbuddet.

4. Er der konkrete kommentarer til mindstekrav og/eller ønsker?

Under tekniske standarder og miljøkrav fremhæves det at "anvendte stoffer ikke må udgøre en miljøbelastning og heller ikke afgive miljøfremmede stoffer til omgivelserne". Der bør defineres en grænse, fx afgiver rustfrit stål miljøfremmede stoffer.

6. Den videre proces

Efter markedsdialogen offentliggøres invitationen, programmet med tilhørende slides samt referat fra dagen på www.markedsmodningsfonden.dk.

Materialet indgår i den videre proces med færdiggørelse af udbudsmaterialet.